

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان گیلان
مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی

Medical Education Research Center (MERC)

کارپوشه PORTFOLIO

اصطلاح پورتفولیو به عنوان یک روش سنجش عملکرد به کار می رود و در آن مجموعه ای از کارهای فرد در یک دوره (یک سال یا یک نیمسال) در داخل یک پوشه برای نشان دادن توانایی اش به استاد یا ارزشیاب ارائه می شود.

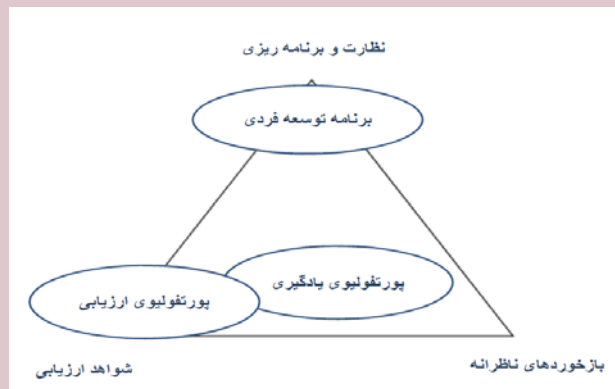
در یک پورتفولیو تمام شواهد از یک مهارت خاص جمع آوری می شود تا ارزیابی درستی در مورد کسب آن مهارت صورت گیرد. در کنار کارایی پورتفولیو در ارزیابی، در یادگیری نیز می توان به خوبی از آن استفاده کرد. به این صورت که پورتفولیو با بازخورد و انعکاس میزان توانمندیها روشی برای ترغیب فراگیران در ارتقاء عملکردشان است. فراگیر مرحله به مرحله در یادگیری مهارت خاص پیش می رود و چون مستندات یادگیری خود را در پورتفولیو می بیند، میزان پیشرفت خود را مشاهده می کند و بدین وسیله برای یادگیری بیشتر ترغیب می شود. البته نظارت پورتفولیوی یادگیری زیر نظر یک فرد متخصص و خبره در نحوه بازخورد دادن به فراگیر و کمک به او در جهت پیشرفت بیشتر موثرتر است.

استفاده از پورتفولیو به عنوان یک روش آموزش و سنجش نه تنها به پیشرفت تحصیلی فراگیر و ارزشیابی او کمک می کند بلکه مهارتهای تفکر، تحلیل انتقادی، و راهبردهای فراشناختی را نیز گسترش می دهد. این روش درباره چگونگی حل مسئله و تفکر، اطلاعات بیشتری از روشهای سنتی سنجش بدست می دهد. فراگیران را وادار می کند تا نقش فعال تری در سنجش پیشرفت خود ایفا کنند.

اهداف استفاده از کارپوشه:

- آموزش
- سنجش و ارزشیابی
- مهارتها و راهبردهای یادگیری
- پیشرفت تحصیلی
- نمایش و ارائه کارها
- ارائه اسناد و مدارک
- ارائه اقدامات کامل شده و در حال انجام
- گزینش و تایید صلاحیت
- تشویق و ارتقاء

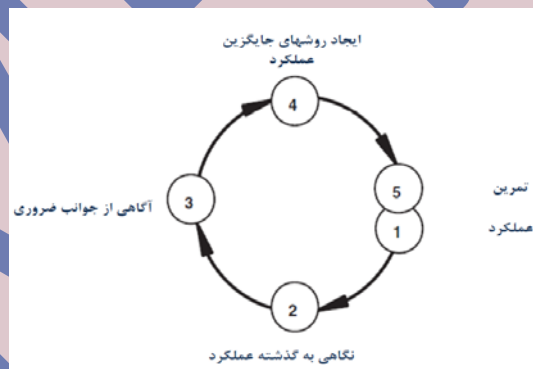
در واقع می توان گفت پورتفولیو یک ابزار چند منظوره است. نحوه جمع آوری شواهد و مستندات در پورتفولیو مهم است. شکل زیر جایگاه اهداف و محتوای پورتفولیو را نشان می دهد:

🌸 پورتفولیوی خوب، ساختاری مشخص و درعین حال منعطف دارد و فضایی برای فراگیر فراهم می کند تا پیشرفت فردی خود را به تصویر بکشد.

🌸 پورتفولیو می تواند فرد فراگیر را به خلق معنای شخصی برساند، فرد زیر نظر یک خبره و متخصص مدام تجربیات یادگیری خود را مرور و بازبینی می کند و با دریافت فیدبک مناسب به بازسازی تجارب و یادگیری درونی می رسد. نقش بازخورد و فیدبک در فهم حقایق و دریافت و یادگیری بسیار حائز اهمیت است و پورتفولیو با فراهم کردن این فضا در این امر کمک کننده است.

🌸 کورتاژن مدلی را طراحی کرده است که فرد ضمن تکمیل پورتفولیوی یادگیری به توسعه فردی نیز دست می یابد. اسم این مدل ALACT است و از حروف اول عملکرد (Action)، نگاه به گذشته (Looking back)، آگاهی (Awareness)، ایجاد روشهای جایگزین و تمرین دوباره (Creating alternative methods and Trial) درست شده است.

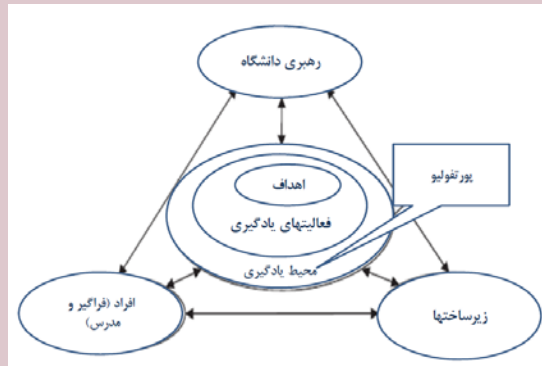

👉 در پورتفولیو نیز مانند بقیه ابزارهای ارزیابی پرسیدن پنج پرسش اساسی مهم و ضروریست:

۱. چه چیزی ارزیابی می شود؟
۲. برای چه ارزیابی می شود؟
۳. چطور این ارزیابی صورت می گیرد؟
۴. چه کسی ارزیابی را انجام می دهد؟
۵. ارزیابی در چه زمانی صورت می گیرد؟

👉 فاکتورهای محیطی و زمینه ای مؤثر در موفقیت پورتفولیو:

- ✓ افراد (فراگیر و مدرس)
- ✓ رهبری
- ✓ زیرساختها

👉 محدودیتها:

- ❖ طولانی بودن زمان تکمیل پورتفولیو توسط اساتید و دانشجویان
- ❖ دشواری نمره دهی و استاندارد سازی
- ❖ دشواری تصمیم گیری در مورد مرز قبولی یا ردی

پورتفولیوی الکترونیکی e-portfolio

👉 پورتفولیوی الکترونیکی e-portfolio نیز نوعی از پورتفولیو است و جایگزین شیوه سنتی آن است. در نوع الکترونیک برای برقراری ارتباط بین شواهد، نظارتها و بازخوردها از هایپرلینک استفاده می شود. برای نشان دادن فهرست محتوای پورتفولیو نیز از هایپرلینک استفاده می شود. مشکلات حمل و نقل مستندات کاغذی در شیوه سنتی در نوع الکترونیک وجود ندارد و ضمناً به روز رسانی مستندات الکترونیک نیز راحت تر است. امروزه پورتفولیوهای الکترونیک به گونه ای طراحی شده اند که کار با آنها برای کاربران بسیار راحت است.

منابع:

۱. یزدانی ش، حسینی ف، اکبری م. سند راهبردی توسعه کیفی آموزش علوم پزشکی. ۱۳۹۱.
۲. حسینی و، جولایی س، اسکندری م. پورتفولیو(واژه نامه توصیفی). مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۱۳۸۹؛ ۱۰ (۲): ۱۹۶-۱۹۷.
۳. سبزواری س. کارپوشه. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی.
۴. Amin Z, Chong YS, Khoo HE. Practical guide to medical student assessment: World Scientific; ۲۰۰۶.